

Kongsvinger
Montessoriskole

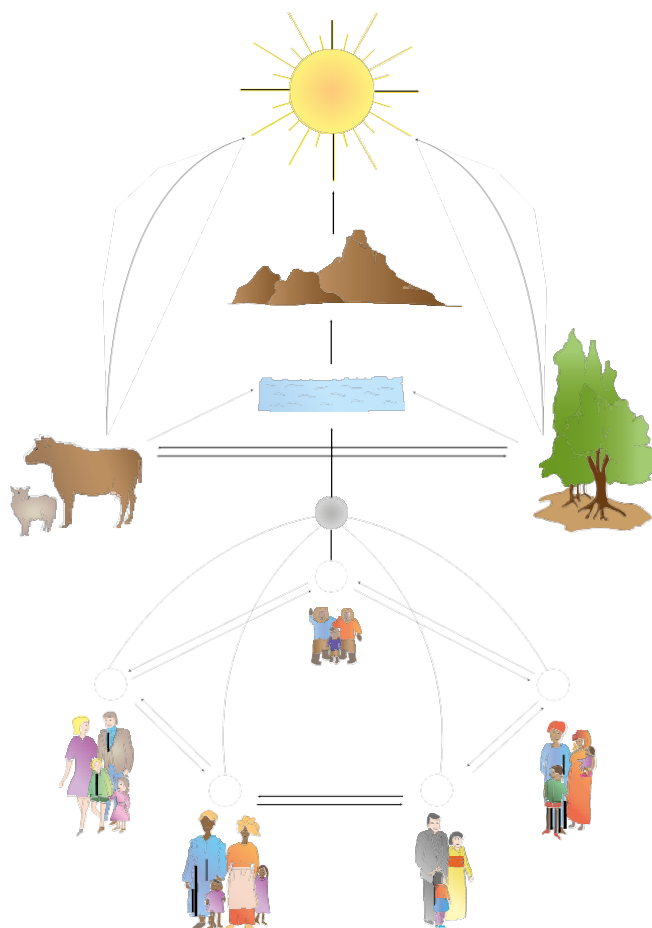
Utviklingsplan 2021-2023 for Kongsvinger Montessoriskole

Kongsvinger Montessoriskole SA arbeidet før oppstart i 2019 med en felles visjon for hva skolen skulle være, «på barnets premisser». Visjonen er forankret i elever, foresatte og ansatte fra oppstart, men anses som et kontinuerlig arbeid.

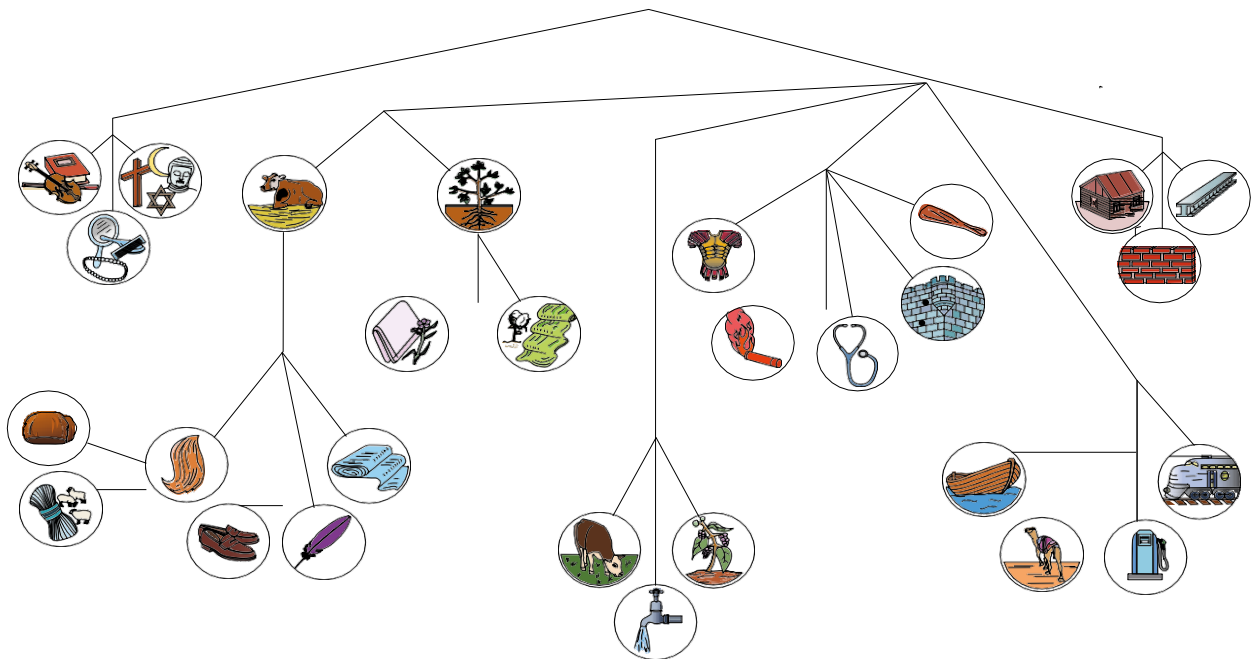
Skolens konkretisering av visjonen

Maria Montessoris hovedanliggende var å assistere barn og unge i å skape en mer bærekraftig, mer rettferdig og fredeligere verden. Disse verdiene er tett knyttet til og i tråd med, menneskerettighetene og FNs bærekraftsmål. Vi har et globalt og helhetlig fokus, med en tanke om at alle mennesker som verdensborgere og som likeverdige. Kongsvinger Montessoriskole er på lik linje med andre montessoriskoler i Norge, religiøst og livsynsmessig uavhengige. Når skolen bruker visjonen «på barnets premisser» skal vi både skape rom for at barna og etter hvert ungdommene skal kunne utvikle seg som selvstendige og trygge individer med tro på seg selv og fremtiden. Dette oppnår vi ved å tilby en kosmisk utdanning, der alle voksne som møter barna trekkes inn i et fellesskap for å hjelpe og støtte barna i sin utvikling. Dette fordrer tett skole-hjem-samarbeid og det fordrer at skolen legger til rette for mangfold og tilhørighet både blant elevene, men også for foreldre – på barnets premisser.

I montessoripedagogikken vektlegges et verdenssyn der alt i universet følger en plan og henger sammen som en helhet. Vi kaller dette en kosmisk, eller et helhetlig syn på verden. Beskrivelsene og detaljene i dette er en overordnet del av gjeldende læreplan (2020). Elevene jobber fra skolestart også med menneskers tendenser og grunnleggende behov, og verdigrunnlaget for pedagogikken bygges inn i undervisningen omkring et positivt syn på menneskers tendenser – kapasitet, muligheter og gaver. De tre grunnleggende gavene vi nevner er en hjerne som kan tenke, et hjerte som kan elske og hånden som kan arbeide.

Fra Læreplanen for Montessoriskolen 1-10. trinn (2020), plansjen om gjensidig avhengighet.

Fra Læreplanen (2020) Plansjen om mennesker fundamentale behov

Barndommens behov er av Maria Montessori beskrevet som to hovedoppgaver: å tilpasse seg miljøet der barnet bor og å skape sin unike personlighet.

Utviklingstrinnene er inndelt i 6-års sykluser, der to er knyttet til barndommen (0-6 år og 6-12 år) og to til forberedelsen av voksenlivet (12-18 år og 18-24 år). Pedagogikken utarter svært annerledes i de forskjellige trinnene, og hvert utviklingstrinn krever et forberedt miljø tilpasset trinnets behov og egenskaper. Disse miljøene må endres etter hvert som barna blir eldre og utvikler seg. Funksjonen til de ulike utviklingstrinnene er å støtte barnas utvikling – og sikre at ingen hindres i sin vekst.

Miljøet inkluderer det fysiske miljøet, materiellet og det menneskelige miljøet, inkludert både voksne og andre barn og unge. Det er bare forståelsen av egenskapene og behovene til hvert trinn som kan hjelpe oss til å avgjøre hva slags hjelp til livets utfoldelse vi voksne bør gi og hva slags hjelp som kan være en hindring.

Kongsvinger Montessoriskole har jobbet aktivt med at visjonen «på barnets premisser» og de sentrale verdier og ideer som ligger til grunn for montessoriskolens utvikling og praksis skal forenes i utviklingsarbeidet. Dette gjenspeiles tydelig i kompetansehevingsplanen for skolens ansatte og også igangsatte arbeid med jevnlig temakvelder for foresatte. Målsettingen er at alle skal kjenne til hva slags hjelp og støtte vi kan gi barna i deres individuelle vekst og unike personlige utvikling, og at vi ser dette som et forpliktende og gjensidig samarbeid mellom oss, både i hjemmet og på skolen.

Utviklingsplanen tar hensyn til nasjonale og lokale styringsdokumenter:

- Friskoleloven
- Læreplanen for montessoriskolen 1-10. trinn (2020)
- Trygt skolemiljø i Kongsvingerskolen (2018)

Vår historie

Kongsvinger Montessoriskole ble etablert som et samvirkeforetak av en engasjert foreldregruppe i 2017. Godkjenning til drift ble endelig gitt fra Kunnskapsdepartementet i 2019, og høsten 2019 tok skolen imot sine første elever på 1.-4. trinn. Skolen har ambisjoner om årlig vekst frem til 10. trinn, og har godkjenning til drift av skole for inntil 100 elever.

Gjennom skolens første to driftsår ser vi ingen reell økning i antallet elever ved skolen, men har gjort omfattende grep for å sikre at alle elever skal ha den utviklingsmuligheten som beskrives i de sentrale montessoripedagogiske grunnlaget. Dette har medført relativt store endringer i elevgruppen, og da i særdeleshet i gruppen med de eldste barna som hadde skoleerfaringer fra tidligere. Det gir samtidig fremvekst av en skole der selve montessoripedagogikken er motivasjonen for foreldre som søker sine barn inn til skolen og sikrer at alle elever som har tatt fatt på sin kosmiske utdanning ved Kongsvinger Montessoriskole opplever en genuin skolehverdag der hjem-skole-samarbeidet fungerer godt.

Skolen driftes stadig som et samvirkeforetak, og det er vedtektsfestet at foreldrerepresentanter skal være i flertall i styret. Skolen har prioritert de yngste elevene ved hvert skoleårs inntak, og ønsker å fortsette med dette også i de kommende faser i skolens utvikling.

Skolen har implementert handlingsplanen om trygt skolemiljø i Kongsvingerskolen (2018), og har etter hvert hatt svært lite utfordringer knyttet til elevers trivsel i skolehverdagen (OPL §9a). Vi gjennomfører likevel årlige elevsamtaler, og i skoleåret 2021/22 gjennomføres også Utdanningsdirektoratets «elevundersøkelse» digitalt for de eldste elevene. Skolen har etablert elevråd, foreldrearbeidsutvalg (FAU) og ulike aktivitetsgrupper blant foreldre og ansatte (utemiljøgruppe, julemarkedsgruppe).

Som følge av smittevernrestriksjoner i foregående år har aktiviteten vært noe redusert, men virkelig gjenopptatt høsten 2021. Skolen og FAU samarbeider om månedlige temakvelder med fokus på montessoripedagogikk og utvikling av bevissthet om foreldres emosjonelle veiledning.

Skolen holder fokus på FNs bærekraftsmål, både i daglig undervisning og i mindre prioriteringer og valg som gjøres. Sosial utjevning og fattigdomsproblematikk kombineres med bærekraftstanken, skolens gjenbruksstasjon for klær

og utstyr bidrar til dette i daglig utøvelse. Skolen gjør omstendlige vurderinger for å sikre inkluderende fellesskap og arrangement, og ledelsen samarbeider tett med frivillige og kommunale aktører som BUA, Røde Kors osv.

Arbeidsmiljøet ved Kongsvinger Montessoriskole beskrives som svært godt, kartlagt med årlige medarbeidersamtaler. Våren 2020 ble det også gjennomført en anonymisert, digital arbeidsmiljøundersøkelse med spørsmål utarbeidet på bakgrunn av standardiserte verktøy og samarbeid mellom styreleder, daglig leder, verneombud og FAU-leder. Mange av de ansatte ved skolen har vært med siden oppstarten, og flere ansatte har ulike roller som både ansatte, styrerepresentanter og foreldre.

Blant skolens montessoripedagogiske personale har det vært noe utskiftninger, til dels handler dette om kravene til montessoripedagogisk utdanning i Norge og at vi i henhold til Utdanningsdirektoratets kompetansekrav har vært nødt til å tilby kun midlertidige stillinger for ansatte som ikke har oppfylt kravene. Det har gradvis lyktes skolen å finne frem til et godt, mangfoldig og erfarent ansattsteam som oppfyller kompetansekravene, og skolen har nå høy voksentetthet inn i skolehverdagen. Dette er bevisste prioriteringer og valg, og foreliggende utviklingsplan gjenspeiler at vi nå også bygger opp alle ansattes grunnleggende kompetanse for å møte skolens overordnede visjon – på barnets premisser.

Skolen hadde gjennom spesielt det første skoleåret utfordringer sentrert rundt det å skape et trygt skolemiljø for enkeltelever med ulik sårbarhet. Enkeltelever hadde startet ved skolen uten at deres behov var tilstrekkelig kartlagt, og i kombinasjon med at støttetjenester som pedagogisk-psykologisk tjeneste og også skolehelsetjenesten i kommunen hadde langtidssykemeldinger tok det lang tid å sikre tilstrekkelige støttende tiltak omkring enkeltelever. Dette skapte naturlig nok utfordringer i den daglige drift i en nystartet skole. Uten soliditet i økonomien valgte ledelsen å gjenskape et skolemiljø der flere «utradisjonelle» virkemidler ble tatt i bruk. Skolen hentet inn både frivillige med spesialkompetanse eller erfaring og også mennesker i lokalmiljøet som trengte og ønsket arbeidstrening i nær kontakt med tiltaksarrangørene Mjøsanker (tidligere Frisk) og NAV. Dette medførte til dels det som fra eksterne kan tolkes som store utskiftninger av ansatte.

Alle som jobber med barn i Kongsvinger Montessoriskole må gjennomgå grunnleggende opplæring, de må ta imot jevnlig veiledning og de må være emosjonelt tilgjengelige for barn. Alle fremviser gyldig politiattest i henhold til gjeldende lovverk.

Organisering av skolens utviklingsarbeid

Som det fremkommer i Læreplanen (2020) s 21 må skolens utvikling «bæres av hele skolens virksomhet; styret og ledelsen, pedagogisk personell og øvrige ansatte, undervisningen, det fysiske og sosiale miljøet og interaksjonen mellom menneskene».

Ved Kongsvinger Montessoriskole er det viktig at styret, ledelsen og alle ansatte, i samarbeid også med FAU, deltar i skolens utviklingsarbeid. Dette innebærer at alle medvirker til refleksjon over felles verdier, vurderer og videreutvikler sin praksis. Som Qvortrup (2018) påpeker må ansatte ta et kollektivt ansvar for elevenes læring og læringsutbytte for å kunne skape profesjonelle læringsnettverk. For å rigge skolen til å møte de store ambisjonene om å være «på barnets premisser» må grunnlaget for et godt samarbeid ligge, og målet om en kosmisk utdanning må alltid vektes som det overordnede.

Vår skole har ressurspersoner som bidrar i skolens utviklingsarbeid. Ved siden av styret og daglig leder har skolen dette skoleåret (21-22) valgt å ha en ansatt med lang montessoripedagogisk erfaring som pedagogisk leder og en annen ansatt fungerer som en tverrfaglig koordinator for de grunnleggende montessoripedagogiske føringer i begge elevgrupper. Dette sikrer også at elevenes behov for individuelle tilpasninger på tvers av egen utvikling uavhengig av elevgruppe kan hensyntas i nødvendig utstrekning. Skolens ansatte har eget pedagogisk forum x1 pr mnd der alle ansatte deltar, og det er også med stor begeistring at alle ansatte ved skolen har tatt eller er i gang med montessoripedagogisk utdanning utenom skoletiden.

Skoleleder ved Kongsvinger Montessoriskole angir retning og tilrettelegger for drift. Gjennom samhandling i personalet og foreldregruppen har rektor valgt å fokusere på to ledelsesformer i utviklingen av egen skole; distribuerende ledelse og samskapt læring. Vi ønsker å ha en tydelig struktur og effektive møter som preges av samhandling og deling, støttet av synet om at fremfor formelt lederskap må lederskapet være distribuert ut i organisasjonen. Videre anses medvirkning og medskapning som en nøkkel til å oppnå skoleutvikling (Klev og Levin, 2018). Ansatte gis rom for anerkjennelse og tilhørighet i kollegiet, og det skaper motivasjon for videre deltakelse.

I skolens videre utvikling ønskes også fremhevet at skolens ansatte får jevnlig opplæring i emosjonell veiledning, Tuning in to Kids. Metoden er utviklet av

professor Sophie Havighurst og Ann Harley, den er velutprøvd og viser gode forskningsresultater. Barn som blir møtt på denne måten viser senere bedre akademiske resultater. Skolens ansatte øves opp til å veilede barn til å gjenkjenne, forstå og håndtere egne følelser på en aldersadekvat måte, og det antas også at ansatte blir bevisste på hverandre på seg selv og andre kollegaer på en støttende måte som til syvende og sist også hjelper elevene i daglige møter. Foresatte trekkes inn i dette arbeidet gjennom temakvelder, der målsettingen er at barna i størst mulig grad skal oppleve samsvar og resonans mellom hva de møter i skolehverdagen og hjemme. Denne metoden samsvarer med montessoripedagogikkens sentrale verdier, jf. Læreplanen for montessoriskolen.

Observasjon er helt sentralt i montessoripedagogikken. Skolens ansatte har fått tilbud om opplæring i et forskningsbasert, valid og reliabelt observasjonssystem. 5 ansatte er sertifiserte i metoden. Classroom Assessment Scoring System (CLASS) er utviklet over år av Pianta og Hamre, og er utprøvd og kjent i både internasjonale og norske forskningsmiljøer. CLASS anbefales av institusjoner som Læringsmiljøsentret i Stavanger og av RBUP Øst og Sør, og det brukes i et stadig økende omfang i norske barnehager og skoler. CLASS måler interaksjonskvaliteten mellom voksne og barn i et klasserom, og i korte trekk måles det som virkelig betyr noe for barnas utvikling. Graden av sosioemosjonell støtte, måten de ansatte organiserer læringen på og selve kvaliteten på læring og tilbakemeldinger til elevene blir målt på en systematisk måte. Målsettingen med disse observasjonene er å legge et nøytralt grunnlag for videre utvikling og vekst av hver enkelt ansatt – igjen basert på visjonen om å tilby en skolehverdag og en læring «på barnets premisser».

Skolens ansatte tilbys også veiledning i relasjonelt arbeid gjennom videofeedback, organisert etter metoden Marte Meo. Dette er utprøvd både som kollegaveiledning og i individuell veiledning internasjonalt og i Norge.

Vår visjon er:

På barnets premisser

Våre overordnede verdier	Montessoripedagogikken	Læreplan for montessoriskolen 1.-10. trinn (2020)
	Felles utviklingsansvar	Styret og ledelse, ansatte, FAU og foreldregruppe
Utviklingsmål for 2021-23	Montessoripedagogisk utdanning	Alle ansatte ihht årsplanen 2020
	CLASS-opplæring	Resertifisering av 5 ansatte
	Tuning in to Kids	Nyansatte tilbys opplæring
	Marte Meo-veiledning	Årlig fokus på planleggingsdag + jevnlig på personalmøter og i temakvelder til foresatte
	Pedaogisk analyse/ kultur for læring	Jevnlig og på forespørsel enkeltansatte og/ eller foresatte
	Inkluderende spesialundervisning	Alle ansatte i samarbeid med Høgskolen Innlandet og Montessori Innlandet
	Videreutvikle dokumentasjons- og kvalitetskrav i egen skole	Alle ansatte i samarbeid med Kongsvinger kommune
		Deltakelse i styrearbeid og i arbeidsgrupper i regi av Montessori Norge (Siri Holst Larsen)

Det er viktig for skolen å holde fokus fremover på fremvekst av ungdomsskoletilbud, men forpliktelse til elever og foresatte om å starte ungdomsskoledrift senest høsten 2023. I kommende ansettelse og eventuell prioritering av ansattes videreutdanning må denne fremveksten også hensyntas. En av skolens ansatte deltar aktivt i Montessori Norges utviklingsarbeid knyttet til vurderingsformer.